

УКРКООПСІЛКА
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ
ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор інституту

_____ А.Г. Драбовський

«29» березня 2019 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ЕКЗАМЕНІВ З ГЕОГРАФІЇ

*для абітурієнтів, які вступають на денну та заочну форми навчання
на основі повної загальної середньої освіти на здобуття ступеня бакалавра за
спеціальностями: 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»; 073 «Менеджмент»; 075 «Маркетинг»;
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»*

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою Вінницького
кооперативного інституту
від «20» березня 2019р.
Протокол №6

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри економічної теорії,
фундаментальних та соціально -
гуманітарних дисциплін інституту від
«20» лютого 2019 р.
Протокол №7

1. ВСТУП

Програма вступних іспитів для абітурієнтів з географії укладена на основі «Програми зовнішнього незалежного оцінювання з географії для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 № 1121)

Мета вступних іспитів з географії - оцінити ступінь підготовленості абітурієнтів до навчання у коледжі.

Завдання вступних іспитів:

- визначити рівень набутих знань і умінь;
- оцінити сформованість комплексного, просторового, соціально орієнтованого уявлення про Землю на основі краєзнавчого, регіонального та планетарного підходів;
- перевірити здатність застосовувати географічні знання та набуті уміння для аналізу природних, суспільних і господарських процесів, подій, явищ;
- встановити ступінь сформованості географічних компетенцій, географічної культури.

Програма вступних іспитів включає всі розділи програмних курсів з географії відповідно стандартного та академічного рівнів. Окремі теми розділу «Загальна географія» включають відомості про географічні подорожі та дослідження Землі, топографічний план та особливості зображення земної кулі на глобусі й карті, про сфери Землі (літо-, гідро- атмо-, біосфера та географічна оболонка), про методи їх дослідження, планетарні закономірності, про основні компоненти природного комплексу та взаємозв'язки між ними. Тема «Атмосфера і клімат» включає питання, які за змістом є логічним продовження вивчення її в географічних курсах «Географії материків і океанів» та «Фізичної географії України». Зміст курсу «Фізичної географії України» представлений такими розділами: «Україна та її географічні дослідження», «Загальна характеристика природних умов і природних ресурсів України», «Ландшафти і фізико-географічне районування», «Використання природних умов і природних ресурсів та їх охорона». У розділі «Економічна і соціальна географія України» головна увага акцентована на просторовому характері розміщення економічних і соціальних явищ та причин і наслідків їх формування і розвитку. Розглядається питання про історико-географічне формування території. Значна увага приділяється вивченню проблем розміщення населення, його природного і механічного руху, національного складу. Детально аналізується географія галузей господарства країни, зовнішньоекономічних зв'язків та економічних районів України. У цьому курсі розглядаються проблеми сталого розвитку та їх прояв на території України, показано місце України в світі.

По завданнях, що пов'язані з програмовими вимогами до знань номенклатури по всіх розділах географії та у випадках детальнішої конкретизації з окремих питань необхідно звертатись до шкільних програм та діючих підручників.

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ.

№	Назва розділу, теми	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
I. Загальна географія		
1.1	Географія як наука, розвиток географічних досліджень	<i>Знати</i> об'єкт та предмет вивчення географії, місце географічних дисциплін у системі наук, видатних дослідників території України. <i>Розрізняти</i> методи географічних досліджень <i>Порівнювати</i> та виділяти відмінності між джерелами географічних знань. <i>Аналізувати</i> зміни в уявленнях про форму, розміри та рухи Землі, географічні дослідження світу та України в різні історичні епохи <i>Оцінювати</i> значення географічних відкриттів і досліджень у минулому і та на сучасному етапі розвитку
1.2	Способи зображення Землі	<i>Знати</i> елементи градусної сітки карти, класифікацію карт, способи орієнтування на місцевості. <i>Розрізняти</i> зображення земної поверхні на малюнку, плані, карті, глобусі, аерофотознімку та космічному знімку, картографічні проекції та види спотворень. <i>Користуватися</i> легендою карт, різними видами масштабу. <i>Визначати</i> на картах напрямки, прямокутні і географічні координати об'єктів, абсолютну та відносну висоту місцевості. <i>Вимірювати</i> відстані на картах за допомогою масштабу та градусної сітки. <i>Оцінювати</i> значення карт у житті і господарській діяльності людини
1.3	Літосфера та рельєф	<i>Знати</i> внутрішню будову Землі, особливості руху літосферних плит, будову материкової та океанічної земної кори, види корисних копалин за походженням, розташування основних форм рельєфу <i>Мати</i> просторове уявлення про сейсмічні пояси, різні форми поверхні суходолу та океанічного дна, їх географічне положення, та геологічний вік за загально географічними та тематичними картами . <i>Пояснювати</i> вплив внутрішніх і зовнішніх процесів літосфери на формування рельєфу, закономірності розміщення основних форм рельєфу та родовищ корисних копалин. <i>Оцінювати</i> значення надр і рельєфу в житті та господарській діяльності людини, вплив на їхні зміни
1.4	Атмосфера та клімат	<i>Знати</i> будову і склад атмосфери, компоненти погоди їх характеристику, кліматотвірні чинники, просторове розташування кліматичних поясів та областей за кліматичною картою. <i>Уміти</i> розв'язувати задачі на визначення висоти Сонця над горизонтом, зміни температури та атмосферного тиску з висотою, абсолютної і відносної вологості повітря, читати графічні зображення(моделі) показників погоди <i>Визначати</i> типи клімату за кліматичними діаграмами <i>Пояснювати</i> причини та наслідки змін компонентів погоди та клімату, закономірності розподілу температури, атмосферного тиску й опадів на Землі; особливості атмосферної циркуляції та умови формування циклонів й антициклонів, постійні та сезонні вітри. дію кліматотвірних чинників на формування типів клімату <i>Аналізувати</i> взаємозв'язки між компонентами погоди та клімату та причини їхніх добових і річних змін, наслідки цих змін для природи і людини в різних кліматичних поясах та областях. <i>Прогнозувати</i> погоду за описом місцевих ознак та синоптичною картою. <i>Оцінювати</i> вплив господарської діяльності людини на атмосферу та наслідки зміни клімату

1.5	Гідросфера	<i>Знати</i> частини Світового океану та вод суходолу, просторове розміщення найважливіших гідрографічних об'єктів за картою, властивості вод. <i>Визначати</i> за картою географічне положення водних об'єктів, падіння, похил, витрати води в річці. <i>Розрізняти</i> способи зображення вод суходолу на пані місцевості і на карті водні маси за їхніми характеристиками. <i>Аналізувати</i> схему світового кругообігу води, роль Світового океану в географічній оболонці; причини та наслідки рухів води в океані, річці, залежність напрямку і характеру течії річок від рельєфу, особливості живлення і режиму вод суходолу. <i>Оцінювати</i> роль води в природі та господарській діяльності людини, її вплив на зміни, що відбуваються в гідросфері
1.6	Біосфера	<i>Знати</i> поняття «біосфера», «грунт», рослинність, тваринний світ, межі та складові біосфери. <i>Порівнювати</i> закономірності поширення ґрунтів і живих організмів на Землі. <i>Оцінювати</i> вплив біосфери на інші оболонки, роль людини в біосфері.
1.7	Географічна оболонка Загальні закономірності природи Землі	<i>Знати</i> суттєві ознаки понять «географічна оболонка», «природний комплекс», «географічний пояс», «природна зона». <i>Розрізняти</i> характеристики просторової організації географічної оболонки, компонентний склад природного комплексу. <i>Виділяти</i> особливості географічних поясів і природних зон, висотних поясів. <i>Пояснювати</i> загальні закономірності географічної оболонки: зміну часу, поширення стійких і рухомих ділянок земної кори та відповідних їм форм рельєфу, кругообігу речовин і енергії, цілісності, ритмічності. <i>Аналізувати</i> взаємодію компонентів природи у природному комплексі на суходолі та океані, наслідки взаємодії оболонок Землі. <i>Оцінювати</i> вплив загальних географічних закономірностей на життєдіяльність людини та людини на географічну оболонку
2. Географія материків і океанів		
2.1	Предмет вивчення географії материків і океанів	<i>Знати</i> значення та завдання курсу географії материків і океанів. <i>Визначати</i> за тематичними картами закономірності формування рельєфу, клімату, природних комплексів. <i>Пояснювати</i> зміни природних комплексів на рівнинах та в горах.
2.2	Океани: Тихий океан, Атлантичний океан, Індійський океан, Північний Льодовитий океан.	<i>Знати</i> послідовність характеристики природного комплексу океану, основні етапи освоєння та дослідження океанів. <i>Визначати</i> особливості фізико-географічного положення океанів, геологічної будови та рельєфу дна океанів. <i>Пояснювати</i> кліматичні умови, властивості водних мас. <i>Аналізувати</i> рухи води в океані та схему океанічних течій. <i>Порівнювати</i> органічний світ різних частин Світового океану. <i>Оцінювати</i> природні ресурси океанів, види господарської діяльності в океанах та їх наслідки.
2.3 Материки		
2.3.1	Африка	<i>Знати</i> алгоритм характеристики материка за типовим планом, дослідників природи. <i>Визначати</i> особливості фізико-географічного положення . <i>Розрізняти</i> основні елементи берегової лінії материка та форми рельєфу. <i>Аналізувати</i> взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу та закономірностей розміщення корисних копалин на материку. <i>Пояснювати</i> загальні особливості кліматичних умов та розподілу внутрішніх вод. <i>Порівнювати</i> природні зони материка за ознакою домінуючих типів ґрунтів, рослинного покриву та типових представників тваринного світу.

2.3.2	Австралія	<i>Знати</i> особливості фізико-географічного положення, історію відкриття та дослідження, основні форми рельєфу та корисні копалини материка. <i>Розрізняти</i> кліматичні умови в різних кліматичних поясах <i>Аналізувати</i> води суходолу та природні зони материка. <i>Пояснювати</i> унікальність видового складу представників органічного світу. <i>Оцінювати</i> расовий склад та розміщення населення в межах материка.
2.3.3	Південна Америка	<i>Знати</i> особливості фізико-географічного положення, історію дослідження та освоєння. <i>Розрізняти</i> основні елементи берегової лінії та форми рельєфу материка. <i>Аналізувати</i> взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу та закономірностей розміщення корисних копалин на материк. <i>Пояснювати</i> особливості кліматичних умов та їх вплив на розподіл внутрішніх вод материка. <i>Порівнювати</i> природні зони материка та висотну поясність в Андах за ознакою домінуючих типів ґрунтів, рослинного покриву та представників тваринного світу. <i>Оцінювати</i> формування сучасного населення.
2.3.4	Антарктида	<i>Знати</i> особливості географічного положення, відкриття та дослідження материка. <i>Пояснювати</i> своєрідність природних умов та природних ресурсів. <i>Визначати</i> роль України у сучасних дослідженнях природи материка. <i>Оцінювати</i> значення міжнародного співробітництва у наукових дослідженнях.
2.3.5	Північна Америка	<i>Знати</i> особливості фізико-географічного положення, історію дослідження та освоєння Північної Америки. <i>Розрізняти</i> елементи берегової лінії та основні форми рельєфу материка. <i>Аналізувати</i> взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу та закономірностей розміщення корисних копалин на території материка. <i>Пояснювати</i> загальні особливості кліматичних умов та їх вплив на розподіл внутрішніх вод материка. <i>Порівнювати</i> природні зони материка та висотну поясність в Кордильєрах за ознакою домінуючих типів ґрунтів, рослинного покриву та представників тваринного світу. <i>Оцінювати</i> расовий і етнічний склад населення.
2.3.6	Євразія	<i>Знати</i> особливості фізико-географічного положення, історію дослідження окремих частин. <i>Розрізняти</i> основні елементи берегової лінії та форми рельєфу материка. <i>Аналізувати</i> взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу та закономірностей розміщення корисних копалин на території материка. <i>Визначати</i> вплив давнього материкового зледеніння на форми рельєфу материка. <i>Пояснювати</i> особливості формування кліматичних умов у різних кліматичних поясах та їх вплив на розподіл внутрішніх вод материка. <i>Порівнювати</i> природні зони материка за ознакою домінуючих типів ґрунтів, рослинного покриву та представників тваринного світу. <i>Оцінювати</i> расовий і етнічний склад населення.
2.4	Земля – наш спільний дім	<i>Знати</i> класифікацію природних ресурсів, сучасні екологічні проблеми взаємодії суспільства й природи, міжнародні організації з охорони природи. <i>Визначати</i> райони порушення рівноваги на материках та в океанах. <i>Розрізняти</i> різні за статусом природоохоронні території. <i>Аналізувати</i> види забруднення навколишнього середовища та основні джерела їх надходження. <i>Оцінювати</i> можливі наслідки екологічних проблем для природи Землі.
ІІІ. Фізична географія України		
3.1 Україна та її географічні дослідження		

3.1.1	Географічне положення, формування території України. Загальні відомості про Україну.	<i>Знати</i> розміри держави, країни з якими Україна має кордони, як формувалася територія України, причини територіальних змін України в минулому та сучасний адміністративно-територіальний устрій. <i>Аналізувати</i> фізико-географічне та економіко-географічне положення території України, його особливості в Європі та світі. <i>Вміти</i> визначати координати крайніх точок, місцевий час у різних регіонах України, характеризувати поясний та літній час, узгоджувати київський час із часом в інших годинних поясах
3.2 Природні умови і ресурси України		
3.2.1	Рельєф, тектонічна, геологічна будова, мінеральні ресурси	<i>Знати</i> основні орографічні одиниці України: низовини, височини, гірські системи; найвищі точки рівнинної частини, Українських Карпат і Кримських гір, найбільші гірські перевали, найбільші родовища корисних копалин України та їх розміщення на карті. <i>Визначати</i> поняття «платформа», «щит», «плита», «область складчастості», взаємозв'язки між тектонічною, геологічною будовою та рельєфом, закономірності поширення мінерально-сировинних ресурсів, господарське значення. <i>Аналізувати</i> тектонічну карту, умови утворення й закономірності поширення основних типів та дрібних форм рельєфу, приклади впливу господарської діяльності людини на рельєф. <i>Порівнювати</i> особливості природних умов території України в різні геологічні ери. <i>Оцінювати</i> заходи щодо раціонального використання та охорони надр України
3.2.2	Кліматичні умови та ресурси	<i>Знати</i> основні кліматотвірні чинники та кліматичні показники. <i>Аналізувати</i> розподіл по території та річний хід кліматичних показників і кліматичних ресурсів України. Причини виникнення і наслідки дії небезпечних метеорологічних явищ на території країни, їх поширення. <i>Давати</i> господарську оцінку кліматичним умовам і ресурсам України
3.2.3	Внутрішні води та водні ресурси	<i>Знати</i> основні річкові системи, найбільші озера, канали та водосховища на території України, їх розміщення на карті. <i>Розрізняти за характеристиками</i> гідрологічні особливості річок, озер, боліт, водосховищ і підземних вод України, ресурси та екологічні проблеми поверхневих і підземних вод. <i>Аналізувати</i> закономірності в розподілі поверхневих та підземних вод на території України, показники водних ресурсів на території країни, наслідки дії несприятливих процесів, викликаних водними об'єктами в Україні, та шляхи протистояння їм. <i>Встановлювати зв'язок</i> гідрологічного режиму водних об'єктів з кліматичними умовами, геологічною будовою та рельєфом. <i>Оцінювати</i> проблеми забруднення та раціонального використання водних ресурсів України
3.2.4	Ґрунти, рослинний покрив, тваринний світ	<i>Знати</i> генетичні типи ґрунтів в межах України, найпоширеніші види рослин та тварин. <i>Розрізняти</i> основні чинники ґрунтоутворення, розподіл земельних ресурсів по території України; основні типи рослинного покриву; видовий склад тварин, флористичні та фауністичні ресурси. <i>Оцінювати</i> земельні, рослинні, тваринні ресурси в Україні їх стан та використання.
3.3 Природні комплекси України		
3.3.1	Природно-територіальні комплекси	<i>Знати</i> одиниці фізико-географічного районування. <i>Розрізняти</i> особливості взаємодії компонентів природи в ландшафтах та їх класифікацію. <i>Аналізувати</i> процеси зміни ландшафтів, схему фізико-географічного районування. <i>Оцінювати</i> наукове і практичне значення фізико-географічного районування

3.3.2	Природні комплекси рівнин	<i>Знати</i> географічне положення і межі природних зон України, природоохоронні території в межах зон. <i>Розрізняти</i> особливості зон мішаних і широколистяних лісів, лісостепу та степу. <i>Аналізувати</i> взаємозв'язки між компонентами в межах кожної природної зони, розміщення їх на карті. <i>Порівнювати</i> зональні природні комплекси України за типовим планом. <i>Оцінювати</i> природно-ресурсний потенціал природних зон
3.3.3	Гірські природні комплекси	<i>Знати</i> географічне положення Українських Карпат і Кримських гір та їхніх природних областей. <i>Розрізняти</i> особливості гірських природних комплексів України за типовим планом. <i>Аналізувати</i> причини відмінностей природних умов гірських систем, прояви несприятливих процесів і явищ; вплив природних умов на господарювання в горах, роль гірських районів України як рекреаційних комплексів
3.3.4	Природні комплекси морів	<i>Знати</i> розміри, глибину, елементи берегової лінії морів, що омивають територію України. <i>Розрізняти</i> природні умови Чорного й Азовського морів за типовим планом. <i>Порівнювати</i> природні ресурси морів. <i>Оцінювати</i> стан природних ресурсів Чорного й Азовського морів, проблеми їх використання та збереження морських природних комплексів
3.4 Використання природних умов і ресурсів та їх охорона		
3.4.1	Геоecологічна ситуація	<i>Знати</i> поняття «геоecологічна ситуація», законодавчі акти що відображають екологічну ситуацію. <i>Аналізувати</i> зміну природних компонентів під впливом господарської діяльності людини та вплив геоecологічної ситуації на здоров'я людини.
3.4.2	Використання й охорона природних умов і ресурсів	<i>Знати</i> категорії природно-заповідного фонду. <i>Аналізувати</i> зміст і організацію моніторингу навколишнього середовища. <i>Оцінювати</i> шляхи використання й охорони природних умов і ресурсів, створення національної екомережі
IV. Загальні положення економічної та соціальної географії		
4.1. Вступ		
4.1.1.	Економічна та соціальна географія як наука.	<i>Знати</i> предмет вивчення економічної та соціальної географії, її місце у системі географічних наук. <i>Розрізняти</i> методи географічних досліджень. <i>Аналізувати</i> зв'язок економічної та соціальної географії з іншими науками.
4.2. Населення		
4.2.1.	Кількість, розміщення, статеві і вікова структури населення	<i>Знати</i> зміст понять: «природний приріст населення», «природний рух», «депопуляція», «еміграція», «імміграція», «сальдо міграції». <i>Характеризувати</i> особливості відтворення населення, демографічні процеси та демографічну політику держав. <i>Аналізувати</i> міграції та їх види; карту густоти населення, діаграми статевої і вікової структури населення.
4.2.2.	Система розселення населення	<i>Знати</i> зміст понять «місто», «село», «агломерація», «урбанізація», «субурбанізація», «система розселення». <i>Характеризувати</i> особливості становлення та розвитку агломерацій. <i>Розрізняти</i> системи розселення населення та функції міст. <i>Аналізувати</i> причини змін у системі розселення населення.
4.2.3.	Трудові ресурси та зайнятість населення	<i>Знати</i> зміст понять: «трудові ресурси», «економічно активне населення», «зайнятість населення», «безробіття» <i>Характеризувати</i> причини змін у структурі зайнятості. <i>Пояснювати</i> причини і наслідки безробіття.

4.2.4.	Взаємодія суспільства і природи.	<i>Знати</i> зміст понять: «географічне середовище», «ресурсозабезпеченість», «природокористування». <i>Характеризувати</i> взаємозв'язок і взаємовплив суспільства і природи. <i>Оцінювати</i> вплив нераціонального природокористування на розвиток суспільства.
4.3. Господарство		
4.3.1.	Загальна характеристика господарства	<i>Знати</i> зміст понять: «господарство», «національний господарський комплекс», «міжнародний географічний поділ праці», «науково-технічна революція», «галузь», «міжгалузевий комплекс», «територіальна структура господарства». <i>Розрізняти</i> форми суспільної організації виробництва, значення та види інфраструктури. <i>Визначати</i> галузеву і територіальну структуру господарства. <i>Оцінювати</i> значення зовнішніх економічних зв'язків для розвитку господарства країни.
4.3.2.	Економічний потенціал	<i>Знати</i> зміст понять: «валовий національний продукт», «національний дохід». <i>Аналізувати</i> показники економічного розвитку країни. <i>Оцінювати</i> рівень якості життя країн із різними умовами розвитку господарства.
4.3.3.	Промисловість	<i>Знати</i> галузевий склад, структуру галузей, їх типи. <i>Визначати</i> сировинну базу, принципи та фактори розміщення галузей. <i>Аналізувати</i> особливості розвитку галузей промисловості. <i>Оцінювати</i> значення галузей у господарстві, задоволенні матеріальних і духовних потреб населення, наслідки впливу промисловості на довкілля.
4.3.4.	Сільське господарство	<i>Знати</i> галузеву і територіальну структуру сільського господарства. <i>Визначати</i> фактори та особливості розвитку рослинництва і тваринництва. <i>Оцінювати</i> причини і наслідки нестабільного розвитку сільськогосподарського виробництва.
4.3.5.	Транспорт	<i>Знати</i> основні види транспорту, зміст понять «транспортний комплекс», «транспортний вузол», «вантажообіг», «пасажирообіг». <i>Аналізувати</i> техніко-економічні особливості різних видів транспорту. <i>Визначати</i> роль різних видів транспорту в розвитку господарства країни.
4.3.6.	Соціальна сфера	<i>Знати</i> склад соціальної сфери. <i>Аналізувати</i> особливості розвитку окремих галузей соціальної сфери в ринкових умовах. <i>Оцінювати</i> вплив соціальної сфери на ефективність господарства та задоволення духовних і соціальних потреб населення.

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ІСПИТ

1. Сучасна політична карта світу: етапи формування в XX ст. Місце України на політичній карті світу.
2. Типологія країн світу за площею, чисельністю, географічним положенням, формами правління та адміністративно-територіальним устроєм.
3. Типологія країн світу за рівнем економічного розвитку.
4. Чисельність населення світу. Типи відтворення населення світу. Демографічна політика.
5. Розміщення населення на Землі. Розселення українців у світі.
6. Австралійський Союз. Особливості розвитку і місце в світовій економіці.
7. Урбанізація. Рівень та темпи урбанізації в країнах світу.
8. Світові природні ресурси, їх класифікація. Природні ресурси Світового океану.
9. Основні закономірності розміщення паливних мінеральних ресурсів світу. Найбільші нафтогазоносні та вугільні райони.
10. Основні закономірності розміщення рудних мінеральних ресурсів світу. Найбільші райони видобування руд чорних та кольорових металів.
11. Міжнародні економічні зв'язки, їх форми, сучасні тенденції розвитку.
12. Економіко-географічна характеристика Польщі.
13. Охарактеризуйте земельні ресурси світу. Рекреаційні ресурси світу, їх види.
14. Водні ресурси світу. Забезпеченість прісною водою країн світу.
15. Японія. Основні риси галузевої структури господарства країни.
16. Географія металургії світу, розміщення та перспективи розвитку.
17. Географія хімічної промисловості світу, розміщення та перспективи розвитку.
18. Дайте комплексну економіко-географічну характеристику Канади.
19. Географія морського транспорту. Проблеми та перспективи його розвитку.
20. Географія зернових культур. Найбільші виробники зерна(пшениці, кукурудзи, рису).
21. Географія тваринництва. Основні країни – виробники м'яса та вовни.
22. Дайте комплексну характеристику Великобританії.
23. Дайте характеристику природних ресурсів Росії.
24. Охарактеризуйте форму та розміри Землі. Назвіть способи її зображення.
25. Назвіть основні форми поверхні Землі. Покажіть вплив зовнішніх сил Землі на формування рельєфу.
26. Дайте характеристику Світового океану. Розкажіть про рух води в океані.
27. Назвіть кліматичні пояси та області Землі, поясніть закономірності їх поширення.
28. Охарактеризуйте будову біосфери, покажіть її вплив на інші оболонки Землі та взаємозв'язки з ними.
29. Назвіть природні комплекси Землі. Покажіть взаємозв'язки компонентів природи в них.
30. Охарактеризуйте геологічну будову, корисні копалини та рельєф Африки. Покажіть взаємозв'язки між цими компонентами природи.
31. Охарактеризуйте природні зони Африки.
32. Охарактеризуйте особливості клімату Австралії. Назвіть причини унікальності органічного світу материка.

33. Назвіть основні форми рельєфу Південної Америки.
34. Розкажіть про історію відкриття Антарктиди. Охарактеризуйте її природу.
35. Назвіть основні форми рельєфу Північної Америки.
36. Охарактеризуйте географічне положення та особливості берегової лінії Північної Америки.
37. Охарактеризуйте внутрішні води Північної Америки. Розкажіть про їх господарське значення.
38. Розкажіть про градусну сітку на глобусі й географічній карті, наведіть конкретні приклади визначення географічних координат.
39. Розкажіть про загальну циркуляцію атмосфери Землі, дайте характеристику постійних вітрів.
40. Розкажіть про умови формування та закономірності поширення ґрунтів на Землі.
41. Охарактеризуйте географічне положення Євразії.
42. Охарактеризуйте клімат Євразії.
43. Охарактеризуйте найбільші екологічні проблеми світу.
44. Розкажіть про будову літосфери, назвіть види її рухів. Покажіть вплив внутрішніх сил Землі на формування рельєфу.
45. Дайте характеристику геологічної будови та мінерально-сировинних ресурсів України.
46. Дайте характеристику водних ресурсів України та покажіть напрямки їх раціонального використання.
47. Назвіть економічні райони України та принципи, за якими вони виділяються.
48. Дайте характеристику транспорту України.
49. Дайте характеристику сільського господарства України.
50. Дайте характеристику харчової та легкої промисловості України.
51. Дайте характеристику лісової та деревообробної промисловості України.
52. Дайте характеристику хімічної промисловості України.
53. Дайте характеристику машинобудування України.
54. Дайте характеристику чорної та кольорової металургії України.
55. Дайте характеристику енергетичної промисловості України.
56. Дайте характеристику паливної промисловості України.
57. Поясніть особливості національного, релігійного складу населення України.
58. Охарактеризуйте особливості відтворення та розміщення населення України. Покажіть його природний та механічний рух.
59. Дайте характеристику природи зони лісостепу України.
60. Дайте характеристику природи зони мішаних лісів України.
61. Охарактеризуйте природу Чорного та Азовського морів.
62. Охарактеризуйте природу українських Карпат та гірського Криму.
63. Перерахуйте екологічні проблеми України та назвіть шляхи їх вирішення.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Рівні навчальних досягнень	Бали	Оцінка	Критерії оцінювання знань абітурієнтів
I. Початковий 100-107 балів	1	«2» незадовільно	Абітурієнт розрізняє окремі географічні явища чи об'єкти (гори і рівнини, суша і океан, село і місто, галузь і т.д.) та з допомогою викладача знаходить їх на карті
108-115 балів	2		Абітурієнт за допомогою екзамєнатора відтворює окремі факти на елементарному рівні, розрізняє один або декілька запропонованих географічних об'єктів та з допомогою викладача намагається знайти їх на карті
116-123 балів	3		Абітурієнт дає нечіткі характеристики географічних об'єктів; за допомогою екзамєнатора знаходить їх на карті, може самостійно розрізнити окремі географічні поняття
II. Середній 124-133 балів	4	«3» задовільно	Абітурієнт частково відтворює текст підручника, дає нечітке визначення основних понять і термінів за допомогою екзамєнатора. Називає, відповідно до конкретної теми, компоненти географічної оболонки та складові господарства; повторює за зразком практичну роботу; під час відповіді намагається користуватися географічною картою
134-140 балів	5		Абітурієнт відтворює частину навчального матеріалу без розкриття причинно-наслідкових зв'язків, описує географічні об'єкти чи явища за типовим планом. Намагається робити висновки без підтвердження їх прикладами; частково володіє обов'язковою географічною номенклатурою
141-149 балів	6		Абітурієнт самостійно дає більшість визначень, передбачених темою, відтворює значну частину вивченого матеріалу у відповідності з його викладом у підручнику. На середньому рівні володіє географічною номенклатурою та картою
III. Достатній 150-157 балів	7	«4» добре	Абітурієнт має достатні географічні знання і застосовує їх для вирішення стандартних ситуацій. Має цілісне уявлення про природні та суспільні явища, вміє вести спостереження за навколишнім середовищем; достатньо володіє картографічним матеріалом
158-163 балів	8		Абітурієнт засвоїв основні уявлення, поняття і категорії географічної науки про Землю та господарську діяльність людини. Застосовує здобуті знання на практиці, використовуючи прийоми аналізу статистичних даних про господарство і населення, показує їх зміну у часі. Вміє наводити приклади взаємодії людини і природи; знає обов'язкову географічну номенклатуру
164-173 балів	9		Абітурієнт на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, може застосовувати його для виконання практичних робіт; має чіткі уявлення про компоненти природи і просторову організацію господарства; пояснює причинно-наслідкові зв'язки в природі і господарстві; майже безпомилково працює з картографічним матеріалом

IV. Високий 174-181 балів	10	«5» відмінно	Абітурієнт усвідомлює сучасну географічну картину світу, здійснює оцінку певних процесів та явищ, передбачених навчальною програмою; пояснює прикладне значення географічних знань, дає розгорнуту відповідь, відбирає необхідні знання; вільно застосовує більшість географічних понять та може їх класифікувати; добре володіє картографічним матеріалом
182-191 балів	11		Абітурієнт має глибокі знання про об'єкт вивчення, застосовує наукову термінологію, аргументує свої твердження і висновки, вміє працювати з рекомендованими викладачем джерелами географічної інформації; на високому рівні аналізує та використовує картографічну інформацію
192-200 балів	12		Абітурієнт володіє ґрунтовними географічними знаннями у межах вимог навчальної програми, висловлює та аргументує власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення; самостійно аналізує природні та суспільні явища, робить відповідні висновки і узагальнення; здатний розв'язувати проблемні завдання; вільно володіє картографічною інформацією та творчо її використовує.

5. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

ЗРАЗОК

УКРКООПСПІЛКА
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ
ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор інституту

_____ А.Г. Драбовський
«29» березня 2019 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

*з дисципліни “Географія” для проведення вступних іспитів
для абітурієнтів, які вступають на денну та заочну форми навчання
на основі повної загальної середньої освіти на здобуття ступеня бакалавра за
спеціальностями: 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»; 073 «Менеджмент»; 075 «Маркетинг»;
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»*

1. Охарактеризуйте географічне положення та особливості берегової лінії Північної Америки.
2. Поясніть особливості національного, релігійного складу населення України.
3. Водні ресурси світу. Забезпеченість прісною водою країн світу.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

№ п/п	Назва	Автор	Клас	Видавни цтво	Рік видан ня
1.	Географія материків і океанів (підручник)	Пестушко В.Ю., Уварова Г.Ш.	7	Генеза	2014
2.	Географія материків і океанів (підручник)	Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р.	7	Навчальна книга	2014
3.	Фізична географія України (підручник)	Шищенко П.Г., Муніч Н.В.	8	Зодіак-Еко	2008
4.	Фізична географія України (підручник)	Пестушко В.Ю.	8	Генеза	2015
5.	Географія (підручник)	Пестушко В.Ю., Уварова Г.Ш.	9	Генеза	2015
6.	Географія (підручник)	Надтонка О.Ф., Топузов О.М.	9	Світ знань	2009
7.	Географія* (рівень стандарту, академічний рівень)	Пестушко В.Ю., Уварова Г.Ш.	10	Генеза	2015
8.	Географія* (рівень стандарту, академічний рівень)	Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р.	10	Оберіг	2014
<i>Додаткові підручники та навчальні посібники</i>					
1.	Загальна географія (підручник)	Стадник О.Г., Довгань Г.Д.	6	Ранок	2009
2.	Географія (підручник)	Скуратович О.Я. та ін.	6	ВД «Освіта»	2011
3.	Географія (підручник)	Бойко В.М., Міхелі М.М.	6	ВД «Освіта»	2011
4.	Новий довідник: Географія	За ред. Л.В. Пасенко	6-10	ТОВ „Казка”	2008
5.	Географія. Довідник для абітурієнтів та школярів.	Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р.		Літера	2010